

Nr 355

Av herr *Adolfsson*, om en allmän och total avrustning.

(Lika lydande med motion nr 427 i Andra kammaren)

Stockholm i januari 1966

Gunnar Adolfsson

Nr 356

Av herrar *Sundin* och *Dahlén*, om officiell svensk handelsbojkott av sydafrikanska varor.

(Lika lydande med motion nr 428 i Andra kammaren)

I Sverige, liksom i de flesta andra länder, har den raspolitik som bedrivs i Sydafrika framkallat den djupaste avsky. Organisationer och enskilda personer har ställt sig solidariska med de genom apartheidpolitiken förtryckta människorna. Genom frivillig bojkott av sydafrikanska varor har den svenska importen av vissa varor från Sydafrika under de senaste åren sjunkit avsevärt. I synnerhet ungdomen har gjort de lidande sydafrikanernas sak till sin, och ungdomsorganisationerna har gemensamt svarat för att sydafrikafrågan har hållits levande genom upplysningsaktioner och genom organiserandet av den frivilliga bojkotten.

Vid sidan därav har åtskilliga landsting och primärkommuner visat sin solidaritet med de förtryckta folkgrupperna i Sydafrika genom att tills vidare ej inköpa sydafrikanska produkter. Denna form av bojkott har prövats av regeringsrätten. Enligt dess utslag, av den 30 september 1965, faller dessa bojkottbeslut inom landstingens och därmed även kommunernas kompetens. Det kan förutsättas att ännu flera landsting och kommuner efter regeringsrättens utslag kommer att fatta beslut om bojkott av sydafrikanska varor.

Medan den svenska opinionen blivit alltmer medveten om att verkliga åtgärder måste vidtagas för att få till stånd en ändring till det bättre har situationen i Sydafrika förvärrats. Många har i det längsta hoppats att en fredlig lösning av Sydafrikas raskonflikter skulle kunna åstadkommas. Man har hoppats att liberala grupper bland de vita genom passivt motstånd skulle vara i stånd att framtvunga en ändring. Den internationella opinionen borde också kunna verka modererande på regeringen i Sydafrika.

Stor risk finns att dessa förhoppningar inte kommer att infrias. Apartheid-anhängarna är hårt låsta i sina positioner. De ser inget alternativ till det herre- och slavsamhälle som de upprättat i Sydafrika och tror inte på möjligheten av fredlig samlevnad mellan olika rasgrupper.

De förtryckta folkgrupperna är inte beredda att fortsätta det tidigare passiva motståndet utan kommer att i tilltagande utsträckning tillgripa våldsåtgärder. Det är därför utomordentligt nödvändigt att samlade internationella aktioner vidtages för att få den sydafrikanska regeringen att upphöra med sin politik. Som neutralt land med traditioner som föregångsland vid humanitära aktioner bör Sverige därvid gå i spetsen. Aktioner av enskilda länder mot Sydafrika har rekommenderats av FN:s medlemsmajoritet. Sveriges agerande i FN under höstsessionen 1965 innebär en förpliktelse för vårt land, att med all kraft engagera sig i kampen mot rasförtrycket i Sydafrika.

Sverige bör därför så snart som möjligt vidta en total svensk handelsbojkott av sydafrikanska varor, dvs. att svenska handelsförbindelser — både vad gäller export och import — med Sydafrika avvecklas.

Kravet på svensk statlig bojkott av Sydafrika har under senare år växt sig allt starkare. Den förtryckta majoriteten i Sydafrika har i olika sammanhang vädjat om en så effektiv bojkott som möjligt från Sveriges sida. Den icke vita befolkningen bedömer även en separat insats från Sverige som betydelsefull i kampen för de mänskliga rättigheterna.

En svensk officiell handelsbojkott av Sydafrika skulle bli ett viktigt incitament för andra länder som tvekar inför ett beslut om en statlig handelsbojkott av Sydafrika.

Med hänvisning till det ovan anförda hemställas,

att riksdagen måtte uttala sig för en officiell svensk handelsbojkott av sydafrikanska varor.

Stockholm den 26 januari 1966

Sven E. Sundin

Olle Dahlén
